

[Rahbek.]

Aarsager til, at Sparekasserne kender meget lidt til den relative Pengerigelighed, som der for Tiden synes at være i hvert Fald i visse Banker. Imidlertid skal vi ikke sætte os imod, at Loven forlænges. De Gener, der maaske kunde knytte sig til Bestemmelsen, tilhører vist et forbigaaet Stadium. Jeg tror ikke, man behøver at nære nogen Betænkelse ved, nu da vi engang har Loven, at forlænge den for den Tid, her er foreslaaet, og jeg kan derfor paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse.

Stein: Da Krigen brød ud den 1. September i Fjor, gennemførte man ligesom ved Krigsudbrudet i 1914 en Lov, der gav Adgang til at begrænse Udtrækket af Banker og Sparekasser. Loven, der fik Gyldighed til Udgangen af Marts Maaned i Aar, er senere forlænget til Udgangen af indeværende Maaned, og nu staar vi altsaa over for et Forslag om at forlænge den til Marts 1941. Rent umiddelbart kan man spørge, om der er nogen Anledning til under de herskende Forhold at søge denne Lov forlænget. Den har, saaledes som det ogsaa fremgik af det ærede Medlem Hr. Rahbeks Udtalelser, været noget forskelligt bedømt. Paa Provinsbankforeningens Møde for nylig udtalte Formanden, at det ikke kunde nægtes, at denne Lov havde skabt en Nervøsitet hos Sparerne, som det havde været bedst at undgaa, og han tilføjede, at Loven efter hans Opfattelse havde ramt de Pengeinstitutter haardest, som havde taget Loven stærkest i Anvendelse. Nogle Dage forinden Provinsbankmødet holdt Landsforeningen af større Sparekasser Medlemsmøde her i Byen, og de Udtalelser, der da faldt om det samme Emne, havde en noget anden Karakter, idet Formanden udtalte sin absolutte Tilfredshed med den gennemførte Udbetalingslov, der havde vist sig nødvendig i en kritisk Situation; han kunde blot have ønsket, at man her i Landet havde fulgt den samme Regel som i Norge, hvor Overførsel kun kan ske til spærret Konto i et andet Pengeinstitut og kun til Dækning af Gæld; den ubetingede Adgang til Overførsel, som er gældende her i Landet, havde efter hans Opfattelse afstedkommet adskillige Vanskeligheder, idet Pengene takket være denne Adgang i ikke ringe Omfang var søgt over

til Pengeinstitutter, der havde lempeligere Betalingsvilkaar — det var i Virkeligheden noget af det samme, den ærede sidste Taler strejffede. Saaledes bedømmer man altsaa Loven forskelligt henholdsvis i Banker og Sparekasser. I nogen Grad finder dette maaske sin Forklaring i den øjeblikkelige Forskel, som gør sig gældende derved, at Bankerne svømmer i Penge, medens Sparekasserne har lidt under Pengeknaphed. Bankernes Pengerigelighed skyldes jo, at Realisation af Lagre o. s. v. efterhaanden har frigjort betydelige Kapitaler, som der i Øjeblikket ikke er Anvendelse for, men det er muligt, at Forholdet mellem Banker og Sparekasser i denne Henseende i nogen Grad vil udlignes i den Tid, der kommer, paa Grund af Landbrugets Produktionsnedsættelse, som paa tilsvarende Maade vil tilføre overvejende Sparekasserne adskillige Midler.

Alle disse arbejdsløse Penge rejser i øvrigt Problemer, som jeg kun lige i Forbigaaende skal gøre et Par Bemærkninger om. De danner Baggrunden for den Obligationsinteresse, som efterhaanden har hævet Kurserne betydeligt, og de danner ligeledes Baggrunden for den Hausse paa Aktiemarkedet, som vi i den senere Tid har været Vidne til. Naar man taler om de arbejdsløse Penge, der paa denné Maade søger Anbringelse, saa giver man meget ofte et Indtryk af, at disse Penge efterhaanden lægges fast. Det er jo ganske urigtigt. Naar Petersen køber af Sørensen, betyder det kun, at Pengene flyttes fra Petersens Bankkonto til Sørensens Bankkonto. Der bliver alltsaa ikke færre ledige Penge af den Grund. Det er de samme ledige Penge, der gaar igen ligesom Tordenskjolds Soldater. Forholdet bliver ikke anderledes, før der bliver Tale om en Nyinvestering. Det er muligt, at Finansieringen af det nye Arbejdsprogram, Regeringen i Øjeblikket beskæftiger sig med, vil hidføre en Ændring, men for øvrigt er hele dette Spørgsmaal om de ledige Penge et Spørgsmaal, som kræver den allerstørste Agtpaaagivenhed af Nationalbanken og Regeringen.

Jeg har blot villet gøre disse almindelige Bemærkninger og skal vende tilbage til det foreliggende Forslag. Der er altsaa kun Tale om en Forlængelse af Handelsministerens Bemyndigelse til efter Samraad